

Vordering Cruijff
afgewezen

Royalty-verslag uit
Monaco

Bescherming van niet
geclaimde equivalenten

Veel smaak,
weinig merk?

IE-informatie
op internet

Nieuwe president
Europees Octrooibureau

www.bumastemra.nl

Het systeem achter
de uitvinding

Het Europees parlement en software-octrooien

In de *continuing story* over de octrooierbaarheid van 'computer-geïmplementeerde uitvindingen' heeft nu ook het Europees parlement zijn stem laten horen. De Europese Commissie had het parlement een voorgestelde richtlijn voorgelegd die de rechters in de EU-landen zou voorschrijven om in grote lijnen de door het Europees Octrooibureau ontwikkelde praktijk te volgen.

Het Europees parlement heeft vierenzestig amendementen op de richtlijn aangebracht. Als de amendementen definitief zouden worden (het voorstel moet eerst weer langs de Europese Commissie en de raad van ministers), zou de richtlijn ertoe leiden dat in veel minder gevallen octrooibeschermtng kan worden toegekend voor uitvindingen waar een computer bij betrokken is.

Nieuwe regels

Toepassingsgerichte apparatuur waarin een uitvinding met een computerprogramma geïmplementeerd wordt, zou nog wel octrooierbaar blijven. Maar verder zouden zoveel beperkingen opgelegd worden, dat deze in het korte bestek van deze IE-mail niet allemaal genoemd kunnen worden. Zo zouden uitvindingen op het gebied van gegevensverwerking niet octrooierbaar zijn. Ook niet als ze tot beter gebruik van beschikbare middelen (minder geheugen, executietijd etcetera) leiden. Werkwijzeconclusies zouden alleen nog op technische productieprocessen gericht mogen zijn. Uitvindingen zouden alleen nog octrooierbaar zijn als ze een nieuwe leer over oorzaak-gevolgrelaties bij het gebruik van controleerbare natuurkrachten voorstellen. Gebruik van de uitvinding voor een 'significant doel' zoals format-conversie zou geen inbreuk zijn. Als een conclusie toepassing van een computerprogramma impliceert, zou een goed werkende en gedocumenteerde broncode overgelegd moeten worden, zonder beperkende licentievoorwaarden.

lees verder op pagina 2 >

Octrooigemachtigden
Merkengemachtigden
Advocaten

VEREENIGDE

Vordering Cruijff afgewezen

Het fotoboek *Johan Cruijff de Ajacied* is door uitgeverij Triton zonder toestemming van Johan Cruijff uitgegeven. De voorzieningenrechter in Utrecht heeft het door Cruijff gevorderde verbod op publicatie van het boek echter afgewezen. De uitgeverij had namelijk al in een vroeg stadium voorstellen gedaan omtrent een aan Cruijff te betalen vergoeding. Cruijff heeft bovendien onvoldoende aangevoerd om een verbod op publicatie te rechtvaardigen.

Foto's

Het boek mag toch niet worden verspreid, omdat het auteursrecht van een aantal in het boek gebruikte foto's toekomt aan Ajax. De 3000 exemplaren die al in de winkels liggen, hoeven niet te worden teruggehaald ... da's logisch. (De volledige tekst van de uitspraak is te vinden op www.rechtspraak.nl)

Royalty-verslag uit Monaco

Prinses Caroline van Monaco heeft Duitsland voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) gedaagd. De prinses vindt namelijk dat zij te weinig wordt beschermd tegen opdringerige paparazzi. Eerdere zaken in Duitsland liepen op niets uit. De Duitse rechters oordeelden dat Caroline – als publiek figuur – de paparazzi maar 'op de koop toe moet nemen'. Haar advocaten betogen echter dat het voor de prinses mogelijk moet zijn een privé-leven te leiden.

Bescherming van niet geclaimde equivalenten

In de VS is in de daar inmiddels beroemde Festo-zaak de achtste rechtelijke uitspraak gedaan. Het Hoogerechtshof bepaalde dat de octrooihouder de gelegenheid moet krijgen om aan te tonen dat hij met een conclusiewijziging geen afstand heeft gedaan van bescherming voor een bepaald equivalent (zie IE-mail van september 2002). Het Hof van Beroep heeft nu aangegeven hoe de octrooihouder dat moet aantonen (door aan te tonen dat het equivalent bij het aanbrengen van de wijziging niet voor de hand lag). De rechtbank moet nu gaan kijken of de octrooihouder geen afstand heeft gedaan. De betrokken octrooien zijn inmiddels allang verlopen.

vervolg van pagina 1 >

Politieke achtergrond

Het Europees parlement ziet dit alles als een uitleg van het bestaande octrooirecht. Het volgt met zijn amendementen de uitleg die honderdduizenden e-mails van internetgebruikers voorstelden in navolging van tegenstanders van software-octrooien.

Voor de uitleg die het Europees Octrooibureau op dit punt aan het octrooirecht geeft, heeft het Europees parlement geen goed woord over. Het Europees Octrooibureau wordt opgeroepen publiek verantwoording af te leggen en de Europese Commissie krijgt opdracht om te controleren of het Europees Octrooibureau zich wel aan de richtlijn houdt. In een eerste reactie heeft de Europese Commissie de meeste hier genoemde amendementen als onaanvaardbaar gekarakteriseerd. Ook uit de wereld van octrooigebruikers zijn furieuze reacties gekomen. Het voorstel lijkt te ver door te schieten met het beperken van de octrooibescherming, zelfs als men de bezwaren van de internetgebruikers tegen software-octrooien terecht zou vinden.

Wordt vervolgd.

Wrigley's Doublemint:

Veel smaak, weinig merk?

De term 'doublemint' heeft ten minste twee betekenissen: 1) 'met twee keer zoveel mint' of 2) 'met twee soorten mint'. Aldus de deposant van dit merk, de Amerikaanse kauwgomfabrikant Wrigley's, die met deze redenering het Gerecht van Eerste Aanleg in Luxemburg overtuigde en gedaan kreeg dat de naam als (Europees) Gemeenschapsmerk werd aanvaard. Op 23 oktober jl. heeft het Europese Hof van Justitie deze beslissing echter teruggedraaid.

Het Gerecht van Eerste Aanleg had in 2001 vastgesteld dat de weigering van dit merk door het Europese Merkenbureau niet terecht was, omdat de aanduiding 'doublemint' niet geheel beschrijvend was voor kauwgom. De term 'doublemint' kon immers diverse betekenissen hebben. Het Europese Hof heeft deze beslissing nu vernietigd als gebaseerd op een onjuiste uitleg van de wet.

Het Gerecht van Eerste Aanleg moet de zaak opnieuw bekijken, waarbij het zal moeten bepalen of 'doublemint' een aanduiding is die anderen (de concurrenten van Wrigley's) ook zouden kunnen gebruiken om bepaalde eigenschappen van hun producten aan te duiden.

Verloren?

Is de strijd daarmee voor Wrigley's verloren? Dat hoeft niet het geval te zijn. Wrigley's heeft op dit moment in veertien van de vijftien EU-landen al merkregistraties voor Doublemint. Daarnaast gebruikt zij het merk al sinds 1914. Het is dus goed mogelijk dat Wrigley's op basis van bewezen *inburgering* van haar merk er alsnog in slaagt een Europees merk te verkrijgen.

Octrooi-informatie op het internet:

ESP@CENET verbeterd

Esp@cenet is geheel vernieuwd en uitgebreid. Deze nieuwe versie zal in de komende drie maanden de oude vervangen op bekende adressen, zoals nl.espacenet.com, en is nu al te vinden op ep.espacenet.com. De verschillen tussen beide versies zitten 'm voornamelijk in de gebruikers-interface, de octrooifamiliegegevens en de statusinformatie.

De verzameling octrooi-publicaties die – onder auspiciën van het Europees Octrooibureau – aangeboden wordt via esp@cenet en de familie- en statusgegevens (INPADOC) die via internet beschikbaar zijn, is nu ingebouwd in de geheel vernieuwde en uitgebreide versie van esp@cenet.

Nieuwe gebruikersinterface

De hele opzet van de site is vernieuwd en omvat onder andere vier zoekschermen (*basic, extended, number* en *classification search*). Deze zijn functioneel opgezet en bieden een uitgebreide, zichtbaar blijvende helpfunctie. Per gevonden octrooidocument worden nu titel, aanvrager, uitvinders en classificatie weergegeven. Dit maakt een betere selectie mogelijk, zeker als gezocht is met eventuele truncaties en wildcards. Geselecteerde octrooidocumenten kunnen tot 30 dagen in een lijst bewaard blijven. Ook de presentatie per octrooidocument is verbeterd, met als leuke

optie dat via het tabje *Mosaics* thumbnails van alle figuren van het octrooidocument zichtbaar worden. Eveneens is de print-out verbeterd door een afzonderlijke printoptie (dus niet meer via de browser).

Octrooifamiliegegevens

Bij de presentatie van een octrooidocument kan een veld aangeklikt worden waardoor gegevens van de overeenkomstige, in andere landen ingediende octrooidocumenten te zien zijn. Tevens wordt al bij het eerste scherm aangegeven van welke familieleden de elektronische tekst beschikbaar is.

Statusinformatie

Gegevens over de status van een aanvraag/octrooi zijn, indien beschikbaar, direct te zien vanuit het resultaat-scherm. Deze statusinformatie is voor de Europese octrooien echter minder uitgebreid dan de informatie via het octrooiregister (register.epoline.org/espacenet/ep/en/srch-reg.htm).

Onze eerdere waarschuwingen voor het gebruik van esp@cenet blijven van kracht. De informatie is niet altijd volledig en het nut van het gebruik van trefwoorden voor zoekacties hangt in grote mate af van het gebruik van die woorden in titel en samenvatting van het octrooidocument. Bovendien zijn familiegegevens, en zeker ook statusgegevens, verre van volledig en lastig interpreteerbaar. Echter, voor een eerste oriënterende zoekactie is de vernieuwde esp@cenet-site een prima start.

Nieuwe president Europees Octrooibureau

Minder aandacht dan de benoeming van de nieuwe president van de Europese Centrale Bank kreeg het nieuws van de verkiezing van de nieuwe president van het Europees Octrooibureau (EPO). Deze verkiezing kende vergelijkbare gevoeligheden als de benoeming van de ECB-president.

Na de vertrekkende Duitse president Kober is nu gekozen voor een driejarig presidentschap van de Fransman Alain Pompidou, die op 1 juli 2007 zal worden opgevolgd door de Britse Alison Brimelow. De heer Pompidou heeft een achtergrond in de biotechnologie en was lid van het Europees parlement. Mevrouw Brimelow vervult nu de hoogste functie bij het Britse Octrooibureau.

Nieuw kantoor

Naast een nieuwe president kreeg het EPO ook een nieuw kantoor, dat zich in Brussel bevindt. Omdat de Europese Unie competent is aangaande de interne marktverhoudingen, bestond de behoefte om de aanwezigheid in Brussel te versterken. De speciale bekendheid van Alain Pompidou met de Europese Unie lijkt, naast de nationale belangen, een factor die aan zijn benoeming heeft bijgedragen.

www.bumastemra.nl

Componisten en tekstdichters kunnen hun composities voortaan via het internet aanmelden bij Buma/Stemra, de organisatie die in Nederland de belangen van componisten, tekstdichters en muzikuitgevers behartigt. Na de online aanmelding moeten auteurs nog wel schriftelijk een handtekening verstrekken ter bevestiging. Componisten, tekstdichters en uitgevers kunnen hun afrekeninggegevens ook online beheren op de vernieuwde website van Buma/Stemra.

TRIZ, het systeem achter de uitvinding

Het lijkt te mooi om waar te zijn: een methode volgens welke alle denkbare technische problemen kunnen worden gerangschikt en gereduceerd tot een beperkt aantal abstracte standaardonderdelen, waarvoor eenvoudig een oplossing kan worden gevonden. Vertaal deze oplossingen vervolgens terug naar het concrete niveau en men heeft de oplossing van het technische probleem.

Toch is een Russische wetenschapper er halverwege de vorige eeuw in geslaagd om een zeker principe achter innovatie bloot te leggen. Hij is de ontwerper van de zogenoemde TRIZ-methode. TRIZ is het Russische letterwoord voor 'theorie voor vindingrijk probleem-oplossen'.

Contradicties

Als octrooi-officier voor de Russische marine hield Genrich Altshuller (1926-1998) zich bezig met het classificeren van bijna een half miljoen octrooien. Daarbij ordende hij deze documenten niet op onderwerp, wat voor de hand zou hebben gelegen, maar op probleem-eigenschap. Dit leverde hem het verrassende inzicht op dat de beschreven uitvindingen niet toevallig of via een onnavolgbaar creatief denkproces tot stand zijn gekomen. Er ligt een beslissingsstructuur aan ten grondslag. De uitvindingen zijn terug te voeren op een aantal algemene oplossingsprincipes. Deze zijn gericht op het systematisch onderkennen en elimineren van tegenstellingen. Altshuller formuleerde daarop een beperkt aantal probleemparameters en oplossingsrichtingen. Ieder probleem is volgens zijn theorie te herleiden tot één of meer van de probleemparameters. Met behulp van een contradictiematrix kan uiteindelijk de optimale oplossingsrichting worden bepaald.

Wereldwijd toegepast

Zoals helaas vaak is gebeurd met denkers die hun tijd vooruit zijn, heeft Altshuller slechts wrange vruchten van zijn theorie mogen plukken. Toen hij Stalin per brief een oplossing aan de hand deed voor een herstel van de zieltoegende staatsindustrie, werd hij prompt tot 25 jaar strafkamp veroordeeld. Gelukkig heeft hij in werkelijkheid een veel kortere periode vastgezeten. Na de dood van de dictator kwam Altshuller weer vrij en werkte hij onvermoeibaar door aan zijn theorie. Zijn publicaties maakten wereldwijd indruk en hebben vele wetenschappers tot het TRIZ-denken bekeerd. TRIZ wordt vandaag de dag regelmatig toegepast voor het oplossen van complexe technische problemen, met name in de ontwerpfase van producten en processen, en in toenemende mate ook voor het oplossen van economische en maatschappelijke vraagstukken. Gezien de vele conferenties, workshops en cursussen die aan TRIZ worden gewijd, om nog maar te zwijgen over de talloze TRIZ-webpagina's, blijft TRIZ de innovatieve gemoederen bezighouden.

Voor wie geïnteresseerd is in het gedachtegoed van Altshuller, volgen hieronder twee van zijn bekendste werken:

40 Principles: TRIZ Keys to Technical Innovation, 1997
(Technical Innovation Center), ISBN 0964074036;

The Innovation Algorithm: TRIZ, Systematic Innovation and Technical Creativity, 1999
(Technical Innovation Center),
ISBN 0964074044.

Redactie

Annelies de Bosch Kemper-de Hilster
Johannes van Melle
Rob van Niele
Otto Oudshoorn
Peter van der Wees

VEREENIGDE

Nieuwe Parklaan 97
Postbus 87930
2508 DH Den Haag

Telefoon

070 - 416 67 11

Telefax

070 - 416 67 99

E-mail

patent@vereenigde.nl
trademark@vereenigde.nl

Website

www.vereenigde.nl

MARS & OOSTENBROEK ADVOCATEN

Zwolsestraat 17c
2587 TX Den Haag

Telefoon

070 - 352 42 24

Telefax

070 - 354 16 39

E-mail

legal@vereenigde.nl

© VEREENIGDE, 2003

Onze nieuwsbrief is met uiterste zorg opgesteld. Het betreft echter slechts algemene informatie waaraan geen rechten kunnen worden ontleend. Aansprakelijkheid voor de gevolgen van het louter afgaan op deze informatie is uitgesloten.